

OBSAH

1.	Základní pojmy matematické statistiky.....	9
1.1	Teorie chyb.....	9
1.2	Náhodná veličina.....	11
1.2.1	Základní pojmy	11
1.2.2	Jednorozměrná náhodná veličina	12
1.3	Zákony rozdělení náhodných veličin	15
1.3.1	Normální rozdělení $N(\mu, \sigma^2)$	15
1.3.2	$\chi^2(v)$ rozdělení.....	17
1.3.3	Studentovo rozdělení $t(v)$	18
1.3.4	Fisherovo-Snedecorovo rozdělení $F(v_1, v_2)$	18
1.4	Charakteristiky jednorozměrné náhodné veličiny.....	19
1.4.1	Charakteristiky polohy	19
1.4.2	Charakteristiky rozptýlení (variability)	22
1.4.3	Charakteristiky šíkmosti.....	23
1.4.4	Charakteristiky špičatosti	23
1.4.5	Charakteristiky funkce náhodných veličin.....	24
1.4.6	Transformace dat	25
2.	Základy bodového odhadu	27
2.1	Základní pojmy	27
2.2	Metody bodového odhadu	28
2.2.1	Metoda maximální věrohodnosti	28
2.2.2	Metoda nejmenších čtverců	30
2.3	Robustní a neparametrické bodové odhady	31
3.	Základy intervalového odhadu	32
4.	Testování statistických hypotéz	35
4.1	Parametrické testy	36
4.1.1	Testy hypotéz o středních hodnotách normálního rozdělení.....	37
4.1.2	Testy hypotéz o rozptylu normálního rozdělení.....	39
4.2	Neparametrické testy	40
4.2.1	Testy o shodě úrovně v několika souborech při nezávislých výběrech	40
4.2.2	Testy o shodě úrovně v několika souborech při závislých výběrech	43
5.	Průzkumová analýza jednorozměrných dat.....	45
5.1	Histogram	45
5.2	Diagram rozptýlení.....	46
5.3	Krabicové grafy	46
5.4	Kvantilový graf	47
5.5	Graf rozptýlení s kvantily.....	48
5.6	Kvantil-kvantilový graf (Q-Q graf)	48
5.7	Ověření minimální velikosti výběru.....	49
5.8	Ověření předpokladu nezávislosti prvků výběru.....	50
5.9	Ověření homogeneity výběru.....	51
6.	Analýza rozptylu	53
6.1	Jednofaktorová analýza rozptylu.....	53
6.2	Testování rozdílů mezi úrovněmi faktorů	56
6.3	Dvoufaktorová a třífaktorová analýza rozptylu.....	58
7.	Závislost mezi proměnnými, korelace	62
7.1	Závislost mezi proměnnými	62

7.2	Výběrová kovariance.....	62
7.3	Výběrový korelační koeficient	63
7.4	Výběrový koeficient mnohonásobné korelace	64
7.5	Výběrový koeficient parciální korelace	65
7.6	Neparametrické charakteristiky těsnosti korelace.....	65
8.	Regresy, lineární regresní analýza.....	68
8.1	Předpoklady aplikace metody nejmenších čtverců v regresní analýze	69
8.2	Jednoduchá lineární regrese	70
8.3	Vícenásobná lineární regrese	72
8.4	Statistické charakteristiky lineárních regresních modelů	73
8.4.1	Globální statistické charakteristiky	73
8.4.2	Rozptyly a směrodatné odchylinky regresních parametrů	75
8.4.3	Intervaly spolehlivosti regresních parametrů a pás spolehlivosti.....	78
8.5	Testování statistických hypotéz v lineární regresní analýze	78
8.6	Regresní diagnostika v lineární regresní analýze	82
8.6.1	Posouzení kvality dat pro navržený model.....	82
8.6.2	Projekční matice	82
8.6.3	Rezidua	82
8.6.4	Identifikace vlivných bodů.....	84
8.6.5	Analýza stálosti rozptylu	85
8.6.6	Analýza nezávislosti pozorování	87
8.6.7	Normalita rozdělení odchylek	88
8.6.8	Multikolinearity	88
8.7	Zobecněný model lineární regrese	89
8.8	Hledání nejlepšího lineárního regresního modelu	89
9.	Regresní analýza, nelineární regrese	96
9.1	Jednorozměrné optimalizační metody	99
9.1.1	Kroková optimalizace s proměnnou délhou kroku	99
9.1.2	Fibonacciho metoda	99
9.2	Vícerozměrné optimalizační metody	102
9.2.1	Metoda Monte Carlo	102
9.2.2	Simplexová metoda	103
9.2.3	Levenbergova-Marquardtova metoda	105
9.3	Statistické vlastnosti nelineárních regresních modelů	109
9.3.1	Globální charakteristiky	109
9.3.2	Rozptyly, směrodatné odchylinky a intervaly spolehlivosti parametrů	110
9.3.3	Testování statistických hypotéz	110
9.3.4	Regresní diagnostika	111
9.4	Zobecněný model nelineární regrese	112
9.5	Obecný postup hledání nelineárního regresního modelu	113
10.	Vícerozměrná náhodná veličina	116
11.	Metody s latentními proměnnými	120
11.1	Analýza latentní struktury jedné matice	122
11.1.1	Metoda hlavních komponent (PCA)	122
11.1.2	Metoda konjugovaných odchylek (CDA)	128
11.1.3	Metoda modelování latentních proměnných (ModLaV)	130
11.1.4	Faktorová analýza (FA)	132
11.1.5	Vysvětlená variabilita	136
11.1.6	Určení počtu latentních proměnných	137
11.1.7	Krátký cyklus	141

11.1.8	Vlastnosti a interpretace matice zátěží	143
11.1.9	Vlastnosti a interpretace matice latentních proměnných	148
11.1.10	Postup při analýze dat	152
11.1.11	Aplikace metod analýzy latentních proměnných	153
11.2	Analýza latentní struktury vztahu dvou matic	154
11.2.1	Kanonická korelace (CC)	154
11.2.2	Metoda projekce latentních struktur (PLS)	157
12.	Klasifikační metody	161
12.1	Základní pojmy	161
12.1.1	Objekt a míry podobnosti objektů	161
12.1.2	Shluk a míry podobnosti shluků	163
12.2	Diskriminační analýza	164
12.2.1	Lineární diskriminační analýza	164
12.2.2	Neuronové sítě	166
12.3	Shluková analýza	167
12.3.1	Agglomerativní hierarchické metody	168
12.3.2	Divizní hierarchické metody	172
12.3.3	Optimalizační nehierarchické metody	173
12.3.4	Analýza modů	174
12.3.5	Postup při shlukové analýze	174
13.	Použitá a doporučená literatura	177
14.	Tabulková příloha	181